

## INFORMACINIS BIULETENIS NR. 113/ 2014 M. BALANDIS

### ➤ Naujienos

#### **Profesinės mokyklos kvietė į atvirų durų dieną**

Balandžio 10 d. daugumoje šalies profesinių mokyklų vyko atvirų durų diena. Mokiniai, jų tėvai buvo kviečiami apsilankyti, susipažinti su mokyklų galimybėmis: ko ir kaip galima mokytis, kokia įranga ir technika naudojama mokantis amato, kur galima atlikti praktikas ir įsidarbinti.

Pastaraisiais metais profesinėse mokyklose kuriami modernūs sektoriniai praktinio mokymo centrai, aprūpinti pačia naujausia įranga, kurią naudoja ir gamybos bei verslo įmonės. Profesijos mokytojai atnauja savo žinias ir įgūdžius, stažuodamiesi verslo bendrovėse. Profesinis mokymas keičiasi iš esmės. Dauguma mokyklų jau turi atnaujintas mokymo bazines, kur mokoma dirbti naujausia įranga, o glaudus bendradarbiavimas su darbdaviais, skatina profesines mokyklas rengti tokius darbuotojus, kurių reikia darbo rinkai. Kinta ir visuomenės požiūris į amato vertę. Iš viso daugiau kaip 70 šalies profesinio mokymo įstaigų siūlo apie 400 įvairių profesinio mokymo programų: architektūros ir statybos, gamybos ir perdirbimo, inžinerijos, kompiuterijos, meno, socialinių paslaugų, sveikatos priežiūros, transporto, žemės ūkio, miškininkystės ir kt. Kaip rodo pastarųjų metų mokinių pasirinkimai, dažniausiai norima įgyti statybininko, automechaniko, virėjo specialybę. Mažiausiai populiarios, bet darbo rinkoje paklausios, metalo apdirbimo ir mėsos perdirbimo kvalifikacijos.

---

#### **Atidaryti maisto technologijų, viešbučių ir restoranų, žemės ūkio bei transporto sektoriniai praktinio mokymo centrai**

Kauno maisto pramonės ir prekybos mokymo centre kovo 28 d. atidaryti du sektoriniai praktinio mokymo centrai – **Maisto technologijų** bei **Viešbučių ir restoranų**. Tai vieninteliai sektoriniai praktinio mokymo centrai Kauno regione, ruošiantys maisto produktų gamybos ir viešbučių, restoranų bei viešojo maitinimo sektoriaus specialistus.

Duonos-konditerijos sektorinio praktinio mokymo centre šalia modernių konditerijos mokomosios laboratorijos patalpų, puoselėjant liaudies tradicijas, įrengtos mokomosios laboratorijos duonos ir pyrago gaminių gamybai: unikali šakočių kepimo įranga, pastatyta didžiausia Lietuvoje malkomis kūrenama krosnis, kurioje mokoma kepti tradicinę duoną ir pyragus pagal senolių receptus. Tokios mokomosios patalpos yra vienintelės ne tik Kauno regione, bet ir Lietuvoje. Siekiant išsaugoti tautinį paveldą, mokiniams dėstomas kursas „Tradicioniai duonos ir pyrago gaminiai“.

Būsimieji viešbučių ir restoranų darbuotojai praktikuosis mokomajame Kauno senamiestyje įsikūrusiame viešbutyje ir restorane, kuriame vienu metu galima aptarnauti 50 svečių. Papietauti gali užsukti kiekvienas praeivis. Virėjų praktiniam mokymui įrengta visa reikiama įranga aprūpinta virtuvė. O mokojoje parduotuvėje galima įsigyti mokinių pagamintų mėsos bei konditerijos gaminių, taip pat ir lietuviško kulinarinio paveldo gaminių – šakočių, natūraliai raugintos juodos duonos.

Daugiau informacijos

Balandžio 11 d. Molėtų r. Alantos technologijos ir verslo mokykloje atidarytas šiuolaikinius modernius žemdirbystės ir ekologiško ūkininkavimo standartus atitinkantis **žemės ūkio** sektorinis praktinio mokymo centras. Tai vienintelis žemės ūkio sektorinis praktinio mokymo centras šalyje, ruošiantis įvairius žemės ūkio sektoriaus specialistus: ekologinio ūkio darbininkus, žemės ūkio gamybos verslo, aplinkosaugos ir ekologijos darbuotojus, žemės ūkio technologus ir kt. Centre bus galima dirbti su pačia moderniausia žemės ūkio technika, pavyzdžiui, traktoriais, javų kombainais, kurie skirti darbui kalvotose vietovėse, būdingose Aukštaitijai. Jame veiks mokomasis mėšinių Vokietijos juodgalvių avių ir pieninių Anglerų veislės telyčių bandos ūkis, rekonstruota daržovių saugykla su modernia vėdinimo-ventiliavimo sistema. Mokiniai praktikuosis naujai įrengtose kalvystės ir suvirinimo, šaltkalvystės, mechaninio metalo apdirbimo patalpose, aprūpintose naujausia įranga: sumontuotais moderniais šildymo, ventiliavimo diagnostikos įrenginiais.

Centre pastatytas naujas grūdų sandėlis (bokštai), kur talpinama nuo 350 iki 400 t grūdų, sumontuota grūdų valymo įranga, grūdų džiovykla ir 4 sandėliavimo bokštai su aktyvia ventiliavimo sistema. Besimokantieji praktikuosis su kelių modelių pakrovimo ir iškrovimo, grūdų tyrimo laboratorine įranga. Taip pat, centre veiks nauja katilinė, naudojanti žemės ūkio gamybos atliekas (biodujų rezervuaras ir kogeneracinė jėgainė), įrengta biokuro cheminės sudėties nustatymo laboratorija, kurioje bus mokomasi apie alternatyvius energijos šaltinius.

#### Daugiau informacijos

Balandžio 15 d. Panevėžyje atidarytas **transporto sektoriaus** praktinio mokymo centras su specialiomis, įvairioms eismo sąlygoms pritaikytomis vairavimo aikštelėmis, garažu, mokomuoju logistikos centru. Praktinio mokymo centras įkurtas daugiau nei 6 hektarų teritorijoje, apie pusę jos užima praktinio vairavimo mokymo aikštelės. Įrengtos dvi slidžios dirbtinės dangos trasos šiuo metu vienintelės Baltijos šalyse. Jose mokysis važinėti ne tik lengvųjų automobilių, bet ir krovininių automobilių, ir autobusų vairuotojai. Būsimi vairuotojai profesionalai galės įgyti reikalingų įgūdžių automobilius valdyti esant sudėtingoms situacijoms, o jau dirbantys – patobulinti žinias.

Naujose trasose bus galima mokytis bet kuriuo metų laiku. Įrengta speciali nuokalnė (įkalnė) su „U“ formos posūkiu nuokalnės pabaigoje. Jos paviršius yra daugiau kaip 6 proc. nuolydžio ir nuolat drėkinamas vandeniu. Taip sukuriamą patį slidžiausią dangą – šlapio ledo imitaciją. Čia bus galima mokytis važiuoti, stabdyti važiuojant nuokalne, įveikti posūkį su slidžia danga, pradėti važiuoti įkalnėje. Aikštelėje įrengta horizontali stabdymo zona ir dinaminė plokštė. Jos paviršius irgi nuolat drėkinamas vandeniu, kad susidarytų slidi danga. Be to, čia įrengtos vandens kliūtys (fontanai), kurios sukuria kompaktišką iki 2 m aukščio vandens sieną. Vairuotojai šioje zonoje gali atlikti įvairius stabdymo pratimus, esant įvairiems transporto priemonės greičiams, taip pat suvokti transporto priemonės greičio įtaką stabdymui ir transporto priemonės valdymui esant įvairioms kliūtims, skirtingai kelio dangai. Dar viena aikštelė skirta pirminiams vairavimo įgūdžiams lavinti.

Taip pat renovuotas mokyklos pastatas, angariai. Viename angare įrengtas garažas, kitame – krautuvo vairuotojų mokymo bazė, kuriame įkurtas mokomasis sandėlis su įvairių krovininių pavyzdžiais. Naujame centre įrengta ir traktorininkų mokymo bazė. Centre bus galima praktikuotis su naujomis mokomosiomis transporto priemonėmis: krovininiais automobiliais su puspriekabėmis ir priekabomis, autobusais, lengvaisiais automobiliais, krautuvais, traktoriais. Taip pat kompiuteriniu vairavimo treniruokliu. Transporto sektoriaus praktinio mokymo centrą įsteigė Panevėžio profesinio rengimo ir Darbo rinkos mokymo centrai.

#### Daugiau informacijos

---

### **Akcija „Planuok karjerą atsakingai“**

Trečią mėnesį Jaunimo darbo centruose visoje šalyje vyksta renginių ciklas – akcija „Planuok karjerą atsakingai“ bendrojo ugdymo, profesinių ir aukštųjų mokyklų mokiniams ir studentams, švietimo įstaigų vadovams ir karjeros konsultantams. Jau įvyko 328 renginiai, kuriuose dalyvavo beveik 8 tūkst. dalyvių.

#### Lietuvos darbo biržos informacija

---

## **Surengtas pirmasis mokinių profesinio meistriškumo konkursas „Jaunasis mašinistas“**

Vilniaus geležinkelio transporto ir verslo paslaugų mokykloje įvyko pirmasis tarptautinis mokinių profesinio meistriškumo konkursas „Jaunasis mašinistas 2014“. Konkurso dalyviai varžėsi teorinių žinių komandinėje rungtyje „Profesinės geležinkelio žinios“, praktinių įgūdžių teorinėje rungtyje „Šilumvežio gedimas“, turėjo atlikti praktines užduotis, susijusias su prekinio traukinio simulatoriaus valdymu. Konkurso dalyviai galėjo išbandyti naujausią ir moderniausią šios mokyklos įrangą. Susumavus visų rungčių rezultatus konkurso nugalėtoja išrinkta šeiminkų – Vilniaus geležinkelio transporto ir verslo paslaugų mokyklos komanda.

Švietimo ir mokslo ministerijos informacija

Vilniaus geležinkelio transporto ir verslo paslaugų mokyklos informacija

---

## **Profesinių mokyklų mokiniai varžėsi Jaunojo verslininko konkurse**

Balandžio 29 d. Alytaus profesinio rengimo centre įvyko nacionalinis Jaunojo verslininko konkursas tema „Verslo idėjos ir atradimai tradicinių Lietuvos amatų atgaivinimui ir plėtrai“.

Vertinimo komisijos nariai išrinko šešių nominacijų (geriausia, pilietiškiausia, etiškiausia, aktualiusia, originaliausia ir kūrybiškiausia idėja) nugalėtojus. Buvo išrinktas šaunias komandų kapitonas. Šaunias kapitonas tapo Alytaus profesinio rengimo sekretoriaus mokymo programos pirmakursė Erika Vaikšnoraite. O geriausio namų darbo nominaciją laimėjo Zarasų žemės ūkio mokykla.

Konkurse dalyvavo mokiniai iš 30 profesinių mokyklų. Jie ieškojo ir viešai pristatė verslo idėjas tradiciniams amatams atgaivinti ir plėtoti: ruošė plakatus, elektroninę medžiagą, vaidino epizodus.

Konkursą organizavo Lietuvos inovatyvių profesinio rengimo įstaigų asociacija ir Alytaus profesinio rengimo centras.

Švietimo ir mokslo ministerijos informacija

Lietuvos inovatyvių profesinio rengimo įstaigų asociacija

---

## **Konferencijoje aptartos pameistrystės perspektyvos Lietuvoje**

Vilniuje vykusioje konferencijoje „Praktinio mokymo vaidmuo: pameistrystė praktinių įgūdžių formavime“ buvo aptariamos aktualios profesinio rengimo problemos, profesinio mokymo ir verslo institucijų bendradarbiavimo galimybės.

Konferencijos dalyvius pasveikinęs Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas Vydas Gedvilas pasidžiaugė augančiu profesinio mokymo prestižu – jau kelis metus didėja į profesinio mokymo įstaigas priimanų mokinių skaičius.

Pasak švietimo ir mokslo viceministrės Genovitos Krasauskienės, pameistrystės profesinio mokymo organizavimo forma įteisinta Profesinio mokymo įstatyme, tačiau Lietuvoje ji dar nėra išplėta. Tuo tarpu, pameistrystė – tai galimybė darbdaviui, bendradarbiaujant su mokymo įstaiga, rengti darbuotoją darbo vietoje: įmonėje, įstaigoje, organizacijoje, ūkininko ūkyje, pas laisvąjį mokytoją. Pameistrystė – tai mokymo būdas, pritaikant jam programas ir padedantis jaunimui lengviau iš mokyklos patekti į darbą, nes mokiniai mokydami šia forma įgyja įgūdžių ir darbo patirties. Profesinis mokymas pajėgus spėti su gyvenimu tada, kai įsijungia verslas, darbdaviai, kurie ne tik aiškiai pateikia darbo jėgos poreikį ir suteikia galimybę mokytis realioje darbo vietoje, bet ir patys imasi mokyti jaunus asmenis darbo vietose. Jaunam žmogui dirbti ir mokytis yra didelis iššūkis, jis turi būti visokeriopai tam skatinamas.

Konferencijoje susirinkę ministerijos, šalies profesinių mokyklų, verslo, visuomeninių organizacijų atstovai, svečiai iš užsienio kalbėjo apie verslo ir profesinio mokymo bendradarbiavimo stiprinimą, pameistrystės plėtrą Lietuvoje, profesinio mokymo kokybės ir kompetencijų vertinimą, taip pat diskutavo apie pameistrystės ir praktinio mokymo sėkmę ES šalyse.

Švietimo ir mokslo ministerijos informacija

---

## **Vyksta sektorinių profesinių komitetų susitikimai**

Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras (KPMPC) organizuoja sektorinių profesinių komitetų (SPK) konsultacinius seminarus. Jų metu SPK nariai supažindinami su kvalifikacijų sandaros ir kvalifikacijų sistemos plėtros naujovėmis, bei rengiamais profesiniais standartais ir modulinėmis profesinio mokymo programomis.

SPK – kolegiali, bendradarbiavimo pagrindu sudaryta patariamoji institucija, koordinuojanti kvalifikacijų klausimus konkrečiame ūkio sektoriuje. Šiuo metu prie KPMPC veikia 17 SPK. Tarp numatytų SPK funkcijų – kvalifikacijų atitikties konkrečiaus sektoriaus poreikiams užtikrinimas, prioritetų profesiniams standartams sektoriuje rengti nustatymas, pritarimas profesiniam standartui ar profesinio rengimo standartui ir kt.

Susitikimų datos: 2014 m. balandžio 29 d., 2014 m. gegužės 6 d., 2014 m. gegužės 8 d.

[Informaciją rasite KPMPC interneto svetainėje](#)

---

## **Seminaras „Kur dingsta galimybės ir kaip jas atrasti?“**

Keičiasi visuomenė, keičiasi ir uždaviniai švietimui. Šiuolaikiniam žmogui neužtenka įgyti žinių ir išmokti jas taikyti praktiškai, jis turi turėti kompetencijų, kurios leistų aktyviai dalyvauti gyvenimo įvykiuose, turėti savo nuomonę, numatyti pokyčius, mokėti pasirinkti, kurti. Akivaizdu, jog VERSLUMAS – viena iš pagrindinių kompetencijų, leidžiančiu tai pasiekti.

Apie verslumą ir jo ugdymą daug kalbama, tačiau ar patys mokytojai pasižymi verslumu? Ar suvokiame, kas yra verslumas? Ar manote, kad tai tapatu vien verslo kūrimui? Verslininko savybių ugdymui?

Verslumas — tai siekimas naujų idėjų, projektų įgyvendinimo, t.y. sugebėjimas sėkmingai organizuoti ir valdyti savo gyvenimą. Verslumas reikalingas kiekvienam visuomenės nariui, jeigu jis tik nori dirbti ir užsidirbti. Verslumu pasižymintis žmogus ieško galimybių ir jas išnaudoja, imasi iniciatyvos pakeisti situaciją, priima atsakomybę. Neretai mokytojai apriboja savo galimybių ribas ir mano, jog mokykloje užsidaro jų veiklos laukas. O gal verta paieškoti kitokių galimybių, veiklų, gal tai įmanoma kiekvienam?

*Gegužės 6 d. , antradienį, 12.00 - 16.30 val. pedagogai kviečiami į seminarą „Kur dingsta galimybės ir kaip jas atrasti?“, kuris vyks Vilniaus mokytojų namų Mokymosi ir informacijos centre, Vilniaus g. 39.*

Mokymus ves Ramūnė Radienė (UAB „Eurosega“ įkūrėja) Ana Aleknavičienė (Strateginės plėtros skyriaus vedėja, Vilniaus technologijų ir dizaino kolegija), Irma Reinikienė (UAB „Galimybių Arsenalas“ direktorė) ir Verutė Vitkevičienė (UAB „Šiaulių banko lizingas“ Generalinio direktoriaus patarėja).

[Daugiau informacijos](#)

---

## **Portalo apie įgūdžius ir darbo rinką Europoje plėtra**

„ES įgūdžių panorama“ – interneto svetainė, kurioje pateikiama informacija apie trumpalaikius ir ilgalaikius įgūdžių poreikius, pasiūlą ir įgūdžių pasiūlos bei paklausos neatitikimą. Portalas grindžiamas ES ir valstybių narių surinktais duomenimis ir prognozėmis, informacija, suskirstyta pagal sektorius, profesijas ir šalis.

Per kitus dvejus metus ES įgūdžių panorama turėtų tapti dinamiška interneto svetaine, praturtinta naujais duomenimis ir informacija bei interaktyviais ryšiais su kitais Europos ir nacionaliniais duomenų ir informacijos šaltiniais. Europos profesinio mokymo plėtros centras (Cedefop) vadovauja interneto svetainės plėtrai ir glaudžiai bendradarbiauja su Europos Komisijos švietimo ir kultūros bei užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generaliniais direktoratais.

[ES įgūdžių panorama](#)

[Cedefop informacija](#)

[Europos Komisijos pranešimas spaudai „Komisija atveria svetainę ES įgūdžių panorama, skirtą įgūdžių poreikių, pasiūlos ir paklausos neatitikties problemai spręsti“](#)

➤ **Naujausi teisės aktai**

| Dokumento priėmimo data, numeris | Dokumento pavadinimas                                                                                                                                                                                                                                         | Teisės aktų registras (metai, numeris, straipsnio nr.) | Dokumento aprašymas ir nuoroda                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2014-04-02                       | <u>Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymas dėl švietimo ir mokslo ministro 2013 m. vasario 5 d. įsakymo Nr. V-68 „Dėl geriausiai vidurinio ugdymo programą baigusiųjų eilės sudarymo 2014 metais tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo</u> | 2014-04-03, Nr. 2014-04045                             | 4 priedas papildytas 22 punktu, kad asmenims, baigusiems pirminio profesinio mokymo programas, skirtas asmenims, turintiems pagrindinį išsilavinimą, ir suteikiančias galimybę įgyti vidurinį išsilavinimą, bei pirminio profesinio mokymo programas, skirtas asmenims, turintiems vidurinį išsilavinimą, ir įgijusiems kvalifikaciją iki 2012 m. įskaitytinai, vietoj kompetencijų įvertinimo įskaitomas kvalifikacijos egzamino teorijos ir praktinio darbo įvertinimo balų aritmetinis vidurkis. |

➤ **Nauji leidiniai, tyrimai, ataskaitos, straipsniai**

| Tipas                 | Pavadinimas                                                               | Autoriai                      | Aprašymas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-----------------------|---------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Informacinis leidinys | Švietimo naujienos 2014 m. balandis Nr. 4. (337)                          | Švietimo aprūpinimo centras   | Informacinis leidinys „Švietimo naujienos“ – patikima informacija Lietuvos mokykloms, galimybė susipažinti su naujausiais švietimo pertvarkos dokumentais ir projektais, pasidalyti patyrimu.<br><a href="#">El. versija</a>                                                                                                                                                                                                                       |
| Straipsnis            | Profesinio mokymo inovacijos – per naujovių perkėlimo projektus           | Švietimo mainų paramos fondas | Europos Komisija skatina rengti įvairius švietimo projektus ir kurti bei į profesinio mokymo organizacijas perkelti jų rezultatus – naujas programas, metodikas ir priemones. Švietimo mainų paramos fondas 2007–2013 m. finansavo 36 Leonardo da Vinci programos naujovių perkėlimo projektus, kuriais buvo siekiama pagerinti Europos profesinio mokymo sistemos kokybę ir patrauklumą.<br><a href="#">El. versija</a>                           |
| Straipsnis            | Renkatės profesiją? Jums pataria skonio detektyvas R.Bolgovas             | Lietuvos rytas                | „Lietuvos rytas“ priede „Studijos“ pateikiamos istorijos, kaip trys vyrukai iš skirtingų miestų tada, kai visi stojo į aukštąsias, atlaikė aplinkinių spaudimą ir nepaisydami tuometės profesinių mokyklų reputacijos pasirinko būtent šias švietimo įstaigas.<br><a href="#">El. versija</a>                                                                                                                                                      |
| Ataskaita             | Greener Skills and Jobs                                                   | OECD ir Cedefop               | Žalieji įgūdžiai – įgūdžiai, kurie yra būtini ekologiškai ekonomikai, ateityje bus reikalingi visuose sektoriuose ir visų lygių darbuotojams. Sėkmingas perėjimas į ekologišką ekonomiką bus galimas tik jei darbuotojai sėkmingai adaptuosis ir pereis iš sektorių, kuriuose užimtumas mažės, į naujus sektorius. Šioje ataskaitoje nagrinėjamas svarbus švietimo politikos vaidmuo ekologiškos kaitos procesuose.<br><a href="#">El. versija</a> |
| Ataskaita             | Qualifications at level 5: progressing in a career or to higher education | Cedefop                       | Studijoje analizuojamos Europos kvalifikacijų sandaros 5 lygio kvalifikacijos. Analizė parodė, kad 5 lygio kvalifikacijos vaidina svarbų vaidmenį, tiek sudarant užimtumo ir karjeros, tiek tolesnio mokymosi galimybes bei, kad 5 lygyje kuriama vis daugiau pirminio ir tęstinio profesinio mokymo bei trumpojo ciklo aukštojo mokslo kvalifikacijų.<br><a href="#">El. versija</a>                                                              |

➤ **Naudingi www adresai**

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b><u>Cedefop naujienos</u></b> (informacija apie leidinius, renginius, pranešimai spaudai, konkursai, parama projektams ir kt.)                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b><u>VETAAlert – Nauji lediniai profesinio mokymo tematika</u></b> (profesinio mokymo srities leidiniai, ataskaitos, kiti dokumentai Europos šalyse)                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b><u>Jaunimo garantijų iniciatyva</u></b> (informacija apie Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimą Lietuvoje. Jaunimo garantijų iniciatyva siekiama užtikrinti, kad visiems jaunesniems nei 25 metų amžiaus asmenims per keturis mėnesius nuo formaliojo mokymo užbaigimo ar tapimo bedarbiais būtų pateikiamas kokybiško darbo pasiūlymas, pasiūlymas tęsti studijas, atlikti stažuotę ar praktiką) |